

PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC 1937- 1938 - 1940

PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC 1937- 1938 - 1940.....	1
7.) Iuliu Maniu , scrisoare către IPPS Miron Cristea, după 10 febr.'38.....	3
8.) Maniu, Memorii către Antonescu , 1940-41 (retro'30-40).....	3
a) ▫ Iuliu Maniu, C.I Brătianu, "Memoriu" adresat Regelui Carol II (mart.? 1938)....	3
b) ▫ Scrisoare către I.Antonescu,4 dec.1940 (AIC , P.C.M.d.49/1940, f.2-5).....	4
d) ▫ Iuliu Maniu , Scisoare către Antonescu, 6 iul.1941.....	4
9.) Iuliu Maniu, Memoriu adresat lui Hitler și Mussolini,28 dec.1940.....	5
10.).....	5
11.) Alex.Vaida -Iuliu Maniu , Întrevederi ,28 febr.,2 mart.,1943, retro'40.....	5
Notă *---.....	5
12.) Gh.Tătărescu, Scrisoare către Mircea Cancicov,.....	5
13.) Grigore Malciu ,("Informația zilei") Scrisoare către Maniu, 21 nov.1943.....	5
14.) Carol al II-lea , "Între datorie și pasiune", * Însemnări zilnice,Vol.2,.....	6
14a.) L.Kalustian, "Conspirații sub cer deschis",[1936-'38] ,Ed.Eminescu,1976.....	6
15.) N.Carandino, "De la o zi la alta",Memorii,Cartea Românească,1979.....	6
▫ Armand Călinescu	7
16.) "Din luptele tineretului român".1919- 1939.(Culegere de texte).....	7
PROCESUL Codreanu . ZIUA A III-a.[Mărturia lui Maniu].....	7
▫ Pactul de neagresiune Maniu-Codreanu.....	7
▫ Abuzurile electorale ale guv.liberales	8
▫ Garda - pericol al răsturnării ordinii în stat ?.....	8
▫Politica externă	8
▫ Caracterul mișcării legionare.....	9
▫) Virgil N.Madgearu,"Evoluția economiei românești după războiul mondial",1940.....	9
▫Prefața.....	9
17.) Zaharia Boilă , Amintiri și considerații asupra mișcării legionare ,[cca 1971-'72 ?]9	
Livia Titieni -Boilă / 25 iun.2000.....	10
▫"Memoriile" și "autobiografia" lui Zaharia Boilă.....	10
Marta Petreu / iun.2000.....	10
▫ Memoriile lui Z.B. despre mișcarea legionară.....	10
LD : fișez opiniile lui despre mișcarea legionară la Fișier Garda de Fier VIII - scrieri	
.....	10
Z.Boilă / retro' 11 mart.'37.....	11
▫ Carol II - Codreanu - Maniu (p. 51 - 55).....	11
Z.Boilă / retro mai '37.....	13
▫ Paris : Întâlnire Maniu -Madgearu-Titulescu (p. 56 - 59).....	13
Z.Boilă / retro nov. '37.....	15
▫ Rotativa guvernamentală (p. 59 - 60).....	15
▫ Guvernul Tătărescu = guvern de coaliție.....	15
▫ Maniu revine la șefia PNT.....	16
▫ Pactul electoral Maniu - Gh.Brătianu- Codreanu (p. 60-65).....	16
▫ Marea greșeală a lui Codreanu (p. 66-67).....	16
▫ Armistițiul indirect cu Carol (prin Antonescu).....	16
Z.Boilă / retro ian-febr.'38.....	18
▫ Partidele politice în regimul carlist (p. 68-69).....	18
Z.Boilă / retro 'mart.'38.....	18
▫ Carol II - Codreanu (p. 68- 70).....	18
▫ Procesul lui Codreanu.....	18
Z.Boilă / retro nov.'38.....	18
▫ Asasinarea lui Codreanu.....	18
Z.Boilă / retro ' 22 sept.'39.....	19
▫ Asasinarea lui Armd.Călinescu (p. 77- 79).....	19
▫ Noaptea sângeroasă a represaliilor	19
Z.Boilă / retro ' primăvara 1940.....	19
▫ Cea mai urâtă pagină legionară : Împăcarea cu Carol II (p. 80-86).....	19
Z.Boilă / Cluj / 10 iulie 1971.....	20
▫ CONCLUZII (p. 124-125).....	20

LD : de dus la fișerele problematice când voi ajunge...

7. **Maniu**, Scrisoare- apel către IPSS **Miron Cristea** , după 10 febr.'38 .
// apel patetic (motivată) în care îl conștientizează să nu-și asume
patronarea loviturii de stat , acceptând **conducerea guvernului**,
care lovește în **regimul constituțional** al României și **Hotărârile** de la Alba Iulia //
8. **Iul. Maniu "Sfârșitul vechiului regim "** , [1930-1940]: // vinovățiile lui Carol //
9. **Iuliu Maniu** , Din vol. **Memorii - scrisori către Antonescu** , '40-'41(retro' 30-40)
 - a) Maniu , Dinu Brătianu , **Memoriu către Carol** , martie '38 :
// Partidele nu au făcut o rezistență activă la schimbarea Constituției //
// Suprimarea partidelor de ordine , nu trebuie perpetuată //
 - b) Maniu , **Memoriu către Antonescu** , 4 dec.'40
// Mulțumește că i-a primit , pe el și Mihalache , după asasinarea lui Madgearu.//
// **PNȚ** nu a colaborat cu regimul și **guvernele dictaturii regale** //
// **PNȚ** a **exclus din partid grupul Călinescu** , care a colaborat cu regimul //
// Maniu : peste 50 de declarații , cuvântări , interviuri , contra crimelor și nelegiurilor //
 - c) Maniu , **Memoriu către Antonescu** , 13 dec.'40
// Apără **PNȚ** , pe **Mihalache** , amenințat de **răzbunarea legionară** // Motivează : //
// 1930. Dizolvarea G de F , cf. legii contra organiz.conspirative ;
// 1933. Protest față de măsurile antigardiste luate de I.G.Duca //
// 1937. **Pactul de neagresiune cu G.de F** //
// 1939. Protest vehement la crimele oribile de după 21 sept.'39 //
 - d) Maniu , **Memoriu către Antonescu** , 6 iul.'41
// Contestă "dezinteresul" ce i se atribuie , față de răpirea Basarabiei //
// **Declarația-protest Maniu** , 2 iul.'40 , a fost oprită la publicare , de cenzură //
// Declarația -protest a senatorilor de drept opțiți să participe la Senat , 2 iul.'40,
// **Declarația -protest a șefilor de partid** -Maniu , Iorga, Brătianu , Cuza , 2 iul.'40 //
// ...abia după acestea , a urmat Memoriul lui Antonescu ...
10. Iuliu Maniu , **Memoriu lui Hitler , Mussolini** , contra Dictatului de la Viena , sept.'40
11. Ion Antonescu , **Răspuns lui Maniu** , 22 iun.'41 , retro '1919-1940
// Respinge punctual , susținerile și autoaprecierile lui Maniu //
// Tragedia României se datorează partidelor , fie în regimul democrat,
// fie în cel "mască" , al dictaturii lui Carol //
// Nici PNȚ nu a fost o forță morală //
// Maniu -atitudine protestatară "pur negativă " /
12. **Al.Vaida -Iuliu Maniu** , întrevederi , 1943 , retro ' aug.'40
// Maniu : a avut un pariu cu Brătianu , Antonescu , Stel.Popescu ,
// pentru detronarea lui Carol //
13. **Gh.Tătărescu** , 1943 , retro '30-'40
// Respinge punctual învinuirile lui Maniu la adresa sa //
14. Carol II , Însemnări , sept.'39:
// **Mihalache** refuză să intre în guvern , **nu crede în regim** //
// este devotat , cinstit // ar trebui făcut consilier //
15. **C.Z.Codreanu** , Scrieri , documente , 1919-1939 .Antologie Sfințescu .
// 28 mai '38. **Proces C.Z.Codreanu / Mărturia lui Maniu** //
// nov.'37. **Pactul de neagresiune Maniu -Codreanu** // motivație //
// '27-'37 .Abuzurile electorale ale guv.liberale //
// nov.'37-'febr.'38. **G de F** nu era un pericol pentru ordinea în stat //
// Caracterul mișcării legionare // profil **C.Z .Codreanu** //
16. **Zaharia Boilă** , **Amintiri și considerații asupra mișcării legionare** ,
Despre mișcarea legionară la Fișier Garda de Fier VIII - scrieri
// **Pactul electoral Maniu - Gh.Brătianu- Codreanu**
// **Partidele politice în regimul carlist**
// **Procesul lui Codreanu**
// **Asasinarea lui Armd.Călinescu** (1939)
// **Concluzii**

17 .

▫) **Virgil N.Madgearu** , "Evoluția economiei românești după războiul mondial" , 1940
▫ **Prefața** ,
Semnată 1 august 1940 , Valea Mare (Argeș) , la câteva luni după răpirea Basarabiei și

Bucovinei, explică de ce a ales ca interval de sinteză perioada 1919-1938, deci perioada dintre războaie. Mai avea de trăit... 4 luni...

[Atenție L.D. **Vezi fișier Economie unde am extras toată contribuția lui teoretică la doctrina țărănistă**. **Lucrarea este cea mai importantă**, reprezentând sinteza lui de o viață] Madgearu / '19-'38

7.) Iuliu Maniu , scrisoare către IPPS Miron Cristea, după 10 febr.'38

(Arh. CC al PCR, fond 10, d. 2482, f. 24) [Documentar ISISP, p. 441-442]

În numele prieteniei care îi leagă, îi explică de ce nu a acceptat să intre în guvern Miron Cristea. (Vezi fișier **Carol II**)

/ **MSR** l-a rugat **și pe el** să intre în **guvernul Miron Cristea**.

"Aflînd **scopul** pe care i l-a fixat Majestatea Sa, **am refuzat** cu adîncă durere în suflet.

"Se săvîrșește **o lovitură de stat**, în urma căreia **vor fi distruse valori sufletești**, poate, vieți omenești, și îmi cuprinde sufletul o adevărată tristețe ,

că această schimbare de lucruri se întîmplă

cu protecțiunea patriarhului României ,

care este **ardelean**, un **fost prieten politic**, fiu de iobag român, care **a ajuns patriarh**, cu **activa mea colaborare** și în urma acțiunii mele personale."

/ "Dă-mi voie să afirm, cu toată hotărîrea, că, în calitățile puse mai sus ,

și în urma legăturilor sufletești pe care le ai ca fiu al Ardealului,

cu tradițiile acelei provincii și ca unul care **ai depus jurămînt**

, alături de mine, pentru **păstrarea drepturilor Ardealului și Banatului**

, prin actul de Unire din Alba Iulia și care, **la propunerea mea** ,

ai predat împreună cu comisia trimisă în acest scop ,

acel **act al Unirii în București, regelui FERDINAND**,

să afirm că **nu ai dreptul să dai lovitură de moarte** , prin colaborarea ta ,

acelor drepturi, și să iei **o răspundere istorică** , continuînd opera ta ,

ca **prezident de Consiliu** , primită desigur cu bună - credință ,

dar care **duce la dezmințirea întregilor tradiții ardeleni**,

a activității tale din trecut, a colaborării noastre din acel trecut

și a jertfelor părinților și strămoșilor tăi."

/ "Gîndește-te că , un **fiu al Ardealului nu poate să prezideze**

opera de răpire a drepturilor **țărănilor din Vechiul Regat**,

care **s-au jertfit cu sutele de mii** pentru ca , **dezrobînd pe ardeleni**,

să se dezrobească și pe ei.

/ Ai văzut **rezoluțiile** pe care le-a adus **partidul nostru** ,

din care **ai făcut odată parte și tu.**

Ele sunt în complectă conformitate cu părerile și hotărîrile mele .

Cît mă privește , voi lupta pentru

apărarea vieții constituționale și democratice a țării ,

și pentru **asigurarea hotărîrilor dela Alba Iulia**,

cu supremă încordare, cu orice risc și cu orice jertfe.

Nu sunt singur , țara, poporul român, sînt cu mine în această chestiune.

Și nu cred că **patriarhul României** ar putea să patroneze

o acțiune împotriva lor. [...]

/ Îți adresez acest **apel** în calitatea mea de **prieten** și de **fost președinte al Consiliului**

Dirigent al Ardealului și Banatului [...]

Te rog să iei la dreapta judecată **situația ta înaltă și rolul tău istoric** ,

cu aceeași obiectivitate cu care te rog eu **să nu uiți** un moment că

ești preot și fiu de iobag din Ardeal."

Iuliu Maniu >> Miron Cristea, după 10 dec.'38

8 .) Maniu, Memorii către Antonescu , 1940-41 (retro'30-40)

a) ▫ Iuliu Maniu, C.I Brătianu, "Memoriu" adresat Regelui Carol II (mart.? 1938)

[Anexat de cei doi la un **Memoriu** adresat lui **I. Antonescu** la 21 sept.'40)

(AIC, fond Președinția Consil. de Miniștri, dosar 61/1940, f. 2-3)

"Sire,

(vezi fișier Carol II)

/" **Majestatea Voastră** a crezut necesar -pentru un moment dat - **să schimbe așezământul constituțional** pe care se reazămă Statul nostru român.

A fost o încercare pentru care

nu ați întâmpinat nici o rezistență activă din partea partidelor politice."

/ " Totuși,s-a decretat și suprimarea partidelor de ordine,

care au guvernat țara timp de mai mult de 70 de ani,

care au deșteptat și întărit **simțământul național** în masele populare,

care **au creat și întregit România** de azi,și **căroră nu li se poate aduce învinuirea că au lucrat în contra intereselor superioare ale țării.**

/ " Această încercare **nu trebuie să constituie o stare permanentă,**

pentru că ea ar avea grave consecințe pentru Coroană și pentru Patria noastră."

b) » Scrisoare către I.Antonescu,4 dec.1940 (AIC , P.C.M.d.49/1940, f.2-5)

Îi mulțumește că l-a primit în audiență,pe el și Mihalche, după **asasinarea lui Madgearu,nov.'40**

/ "Aveți dreptate Domnule General,să spuneți la Alba Iulia că multă lume este vinovată pentru aceste stări de lucruri,dar cred că era cu dreptate să constatați tocmai la Alba Iulia că **eu ,partidul pe care-l prezidez ,și prietenii mei ,care azi sînt în parte amenințați și ei, nici nu am "colaborat" cu regimul trecut,**

nici **nu am "tăcut" față de evenimentele** ce s-au desfășurat în anii din urmă."

"Cînd,după căderea guvernului Tătărescu ,în dec.1937,

Regele Carol al II-lea a însărcinat pe **Octavian Goga** să formeze un guvern predictatorial ,el nici **nu a încercat să-mi propună colaborarea .**

Cînd în februarie 1938,după concedierea lui O.Goga,**Regele a hotărît să formeze primul guvern dictatorial fățiș,el a apelat la toți foștii Prim Miniștri ,oferindu-le colaborarea.**Dintre aceștia ,**eu am fost singurul care,fiind chemat în audiență,**

am refuzat această problematică onoare. Cu această ocazie,li s-a oferit și dlor dr.Nicolae Lupu,și I.Cămărășescu portofolii,pe care însă le-au refuzat.

Deasemeni s-au făcut mai tîrziu propuneri ademenitoare prietenilor noștri

Sever Bocu,Aurel Dobrescu,și Ghiță Popp,care de asemeni au refuzat,

iar grupul Călinescu (Potîrcă,Ralea,Ghelmegeanu,Andrei)

a fost eliminat îndată după intrarea în guvern.

Nevoind să avem nimic comun cu **regimul regelui Carol II,senatorii de drept ai**

Partidului Național Țărănesc,au refuzat să-și exercite mandatul în condițiile create de acel regim,mandat recunoscut de Înalta Curte de Casație,

și confirmat din nou de pseudo-constituția din 1938,

spre a nu colabora nici în calitate de opoziție cu un regim care ,pentru noi ,

era absolut evident că **va duce țara la un dezastru extern și intern sigur,**

prezis în mod formal și repetat de subsemnatul.

Această atitudine a noastră a devenit **încă mai dîrză ,după asasinarea fruntașilor**

legionari și masacrul din septembrie1939,crime contra căroră am ținut să **protestez**

atît în **public,cît și prin memorii speciale adresate direct Suveranului.**

În curs de trei ani am înaintat **Regelui Carol 4 Memorii** și am dat publicității ,

peste **50 de cuvîntări ,declarații și interviuri** care,fiind **oprite de cenzură,**

eu le-am transmis **Curții Regale** pe toate,și **le-am răspîndit hectografiate în public,**

din care cauză am fost **dus și în fața Consiliului de Război.**

Am luat asupra mea tot riscul convingerilor mele,pe care le-am manifestat pe față și

în auzul tuturor,inclusiv al **emisarilor regali însărcinați să mă sonda.**

Am încurajat și am protejat pe toți cei de o părere cu mine,și **am apărat** față de

crimele și nelegiuirile Regelui Carol,și pe adversarii mei.

[---] (vezi fișier Garda de fier)

d) » Iuliu Maniu , Scisoare către Antonescu, 6 iul.1941

(AIC,fond Președ.Consil.de Min.,Cabinet,d.25/1940,f.109-128)

[context : **armata română era în războiul din răsărit**]

Maniu / retro 'iul.4

/ "Afirmația dvs.că ,în cursul evenimentelor din 1940,m-ar fi interesat numai

chestiunea Transilvaniei, este **cu desăvîrșire neîntemeiată.**

Dovadă este **declarația mea din 2 iulie 1940,** în chestiunea Basarabiei și Bucovinei,

declarație oprită de cenzură.

/ În primele zile ale lunii iulie, am prezentat, de asemenea, Corpurilor legiuitoare, **o declarație și un protest**, semnată împreună cu mine de următorii **senatori de drept**, împiedicați prin abuz de putere, să ne prezentăm la ședințele Maturului Corp :

Constantin I.Brătianu, I.Mihalache, dr.N.Lupu, V.Sassu, M.Popovici, dr.A.Dobrescu.

/ Tot în ziua de **2 iulie 1940**, am prezentat șefii de partide :

N.Iorga, C.I.C.Brătianu, A.C.Cuza, împreună cu mine și alți 24 de foști miniștri, Comisiunii de politică externă, **un protest în contra cedării Basarabiei și Bucovinei.**

/ Toate aceste declarații, s-au pronunțat **înainte de prezentarea Memoriului dvs.**

către guvern. Găsesc că ați făcut bine dispunând publicarea lui ulterioară, după cum **ar fi fost de dorit ca cenzura să permită publicarea susnumitelor acte .**

/ Afară de acestea, în cursul lunii iulie, am publicat **o declarație- protest oficială,**

comună, a **PNT și a PNL**, semnată de dl.**C.I.Brătianu și de mine,**

în chestiunea **Basarabiei și Bucovinei.** " (p.2)

(Vezi fișier **Politica externă**)

Maniu >> Antonescu / retro '30-' 40

9.) Iuliu Maniu, Memoriu adresat lui Hitler și Mussolini, 28 dec.1940

(AIC, Fond Casa Regală, d.1 /1941 f.4-34)

Problema Transilvaniei, Dictatul dela Viena. (Fișier **politica externă.**)

(vezi fișier **Carol II**)

10 .)

11.) Alex.Vaida -Iuliu Maniu , Întrevederi ,28 febr.,2 mart.,1943, retro'40

(AIC, fond Președ.Consil.de Min., pachet 191, d.1353)

Notă *---

S-au întâlnit în mare secret în casa lui Dumitrache Popovici (fratele lui Mihai, unchiul dnei Vaida, amicul lui Maniu) și **"s-au înțeles că nu se pot înțelege"**.

- **Vaida** :De ce nu te înțelegi cu Mareșalul pe tactica de urmat și să vă împărțiți rolurile ?

- **Maniu**:[...] Eu am convingerea că germanii vor fi înfrinți, deci nu mă pot angaja să fac

politică contrarie convingerilor mele.[...]" **Am avut înțelegere pentru detronarea lui**

Carol al II-lea, cu Generalul Antonescu, Dinu Brătianu și Stelian Popescu.

Mi-am propus să nu mai beau cafea -de care eram mare amator -

pînă ce **Regele Carol al II -lea nu va fi detronat.**

Și am ținut cuvîntul cu sfințenie. (vezi fișier **Carol II**)

Maniu / sept.'40

12.) Gh.Tătărescu, Scrisoare către Mircea Cancicov,

ca răspuns lui **Iuliu Maniu** , 4 apr.'43, retro ' 34-'40

(Arh.CC al PCR, fond103, d.8174, f166-174 sau Vol.ISISP, pag.112)

/ **DI.Maniu** refuză acceptarea propunerilor mele, făcînd cu acest prilej **o serie de afirmări**, cari dovedesc că, azi ca și ieri, pasiunea este uneori singura călăuză a actelor sale.

Pentru istoricul vieții noastre interne, care ar voi să cerceteze acest episod,

țin, scumpe amice, să înregistrezi primele mele **rectificări și puneri la punct**

ce socotesc necesar să aduc acestor afirmații. DI.Iuliu Maniu afirmă că ...

.... (demontează punctual, afirmațiile lui Maniu

(fișier **PNL** , **Carol II și Politica externă**)

Tătărescu / retro'34-'40

13.) Grigore Malciu , ("Informația zilei") Scrisoare către Maniu, 21 nov.1943

(Arh.M.A.I. , Prefectura Poliției Capitalei, Direcția Poliției de Siguranță,

dosar nr.9.300, vol.25, Buletinul informativ din 9 dec.1943 ,

sau Vol.ISISP,doc.38. **Notă** :scrisoare circulă în cercurile gazetărești)
 [**Atenție L.D.cu mari rezerve ! Nu știu cine este acest ziarist...uneori înclin să cred că este de inspirație bolșevică, alteori,că este liberal.O notă ulterioară a siguranței, relatea indignarea lui Maniu și că ...Malciu ar fi fost în slujba guvernului...**]

Malciu /

Domnule Iuliu Maniu ,

[...]

/ Vă mai amintiți **cu cine ați făcut cartel electoral în alegerile din 1937?**

V-ați prezentat în fața **electoratului năucit de surpriză,**

braț la braț cu Corneliu Codreanu și a sa Gardă de Fier. (fișier **Garda de Fier**)

/ **Fostul suveran** a parat lovitura, nedibace ,firește,dar silit de dvs.nevrînd să se dea pe mîna lui Codreanu,despre care bănuia că vrea să-l îndepărteze dela tron,

a încredințat puterea celuiilalt germanofil,Octavian Goga,mai puțin primejdios.

/ Așa că **politica germanofilă** nu începe din 1940,ci **din nov.1937,**și se datorește

actului de feroce calcul politicianist pe care l-ați făcut

numai ca să loviți în Rege. (fișier **Carol II**)

/ " **Să nu uităm că ,de 25 de ani, nu faceți altceva ,în țara românească,**

decît să continuați politica de negație ,

acel obstrucționism pe care l-ați început într-o țară dușmană. " (fișier **Etică**)

[L.D. >acest Malciu trinteste o birfa si in legatura cu Corneliu Coposu, cu o mosie prin Bărăgan .]

Malciu >> Maniu / retro ' 1919-'40

14.) **Carol al II-lea , "Între datorie și pasiune", * Însemnări zilnice,Vol.2,**

(18 sept.1939- 31 dec.1940) Casa de editură "Șansa",București,1996

Ediție îngrijită de M.Ciucă și N.D.Ion.,

 *L.D.Cred că este titlul comercial dat de editori .

În realitate este microfilmul unor caiete cu aceste notițe .

Eu voi prelua notele si ,la orice fișier, o sa scriu "**Carol zice:**"

Carol zice :/

28 sept.1939 (p.11)

"Urdăreanu l-a văzut aseară pe **Mihalache** ca să încerce să-l convingă

să se alăture regimului; inutil,nu vrea,declară că **nu crede în el** ,

și că este **convins că este greșit drumul.[!!!]**

Rămîne totuși **devotat** și am constatat ,din nou,că este **un suflet cinstit** ,

dar **o fire de țărănoi încăpățînat,**

ar fi fost bine să fie captat măcar sub formă de consilier regal."

Carol despre Mihalache / ' sept.'39

14a.) **L.Kalustian, "Conspirații sub cer deschis",**

[1936-'38] ,Ed.Eminescu,1976.

Prefața V.Râpeanu

Kalustian /

[4 iul.'36,"Zorile"]

"Comunistul !"

"Este -țineți-vă bine! - dl.**dr.Nicolae Lupu.**

Așa spun "naționaliștii" noștri,care au luat în antrepriză tricolorul.

Aria nu e nouă.Dl.**dr.Lupu** a mai fost atacat de aceleași flașnete bune pentru uzul imbecililor.A mai fost **acuzat de comunism ,de bolșevism** și i s-a mai spus și altădată că este **agentul Moscovei.** Astăzi ,ca și eri,dl dr.Lupu e decretat **"comunist"**

pentru că nu face cor cu derbedeiii ,purtători **de capete seci și de cruce încîrligată.**

E **"comunist" pentru că este democrat** [...] pentru că s-a ridicat totdeauna cu

vehemență **împotriva doctrinarilor bîtei[...]**

L.Kalustian/ '36

15.) **N.Carandino, "De la o zi la alta",Memorii,Cartea Românească,1979.**

/ **Grigore Iunian** .Un extraordinar **debater parlamentar**.
 / **Madgearu** .Mare om de **finanțe și profesor** la Academia Comercială.
 Nu avea scînteia și talentul lui Iunian,dar era un **f.bun și sistematic vorbitor**. p.194-196)
 / **Virgil Potîrcă** ,"apoplecticul deputat de Craiova"(p.198)
 / **Eduard Mirto** ,"stăpîn pe frază".. (p.198) (vezi **fișier Parlament**)
 Carandino /:

▣ **Armand Călinescu** .

Înfățișarea lui fizică ,oarecare analogii cu Iunian,dar mai dezavantajat,cu aspect mai efeminat, mai dubios. "**Amand Călinescu ascundea** ,sub poleiala de glume,
un autentic simț al valorilor de stat.

Nimeni n-ar fi bănuțit că o înfățișare așa de frivolă,
 acoperea **solidele virtuți ale unui adevărat președinte de consiliu ."**

(Vezi **fișier Carol II**)

Carandino / '28-'40

16.) "Din luptele tineretului român".1919- 1939.(Culegere de texte)

Editura Fundației Buna Vestire,1993.Responsabil **Duiliu Sfințescu**.

[**L.D.Selectie subiectivă,lacunară,deformată prin omisiune,fără surse,urmărind părțile pozitive ale Legiunii,martirajul ei.**]

PROCESUL Codreanu . ZIUA A III-a.[Mărturia lui **Maniu**]

[L.D. ca procedură,Codreanu adresează întrebările,martorii răspund...]

Răspunsul lui Maniu este o dovadă,înplus, privind **tactica lui Maniu**, de a nu se mai lăsa antrenat în măcinarea forțelor cu opoziția naționalistă, ci, **împreună, să atace gub.Tătărescu, deci regimul Carol]**

[Proces Codreanu , retro nov.'37]

▣ **Pactul de neagresiune Maniu-Codreanu**.

/ **CZC** : "De ce s-a făcut între noi **pactul de neagresiune [1937]** ,
 cînd ideologiile noastre sunt atît de diferite ?"

\ **Iuliu Maniu** : < Într-adevăr,**ideologia noastră și a dvs.** sunt direct **opuse** și nici nu cred că ar exista în țara aceasta **două partide** cu o **adversitate mai categorică decît ale noastre**.> Face apologia democrației,apoi:

<**Garda de Fier** este **totalitară** și în **contra democrației**.

Partidul dlui Codreanu este un partid **antisemit**,

partidul nostru nu este antisemit.

În afară de aceasta ne deosebește **metoda de luptă** politică.

Date fiind aceste deosebiri ideologice,este firească întrebarea :

cum de am ajuns să încheiem o înțelegere electorală ?

Motivul este dublu .Întîi un **motiv personal**.

Nu l-am cunoscut pe dl **Codreanu** pînă am făcut **pactul de neagresiune**.

Am urmărit însă cu atenție **activitatea și atitudinile d-sale**.

Am putut constata ,din partea d-sale,**sinceritate** în acțiune,

consecvență și tenacitate,calități care se găsesc atît de rar în viața noastră politică și la conducătorii vieții politice.

Pentru aceste motive **i-am întins mîna cu încredere și cu plăcere**. [...]

/ au mai fost și **motive de factură politică**.

DI.Codreanu,ca și mine , crede că pentru o viață sănătoasă națională și de Stat,este absolut necesar **respectarea demnității naționale**.

Ori,prin **numirea dlui Tătărescu ca primministru**,

s-a atins grav nu numai **demnitatea națională,dar și spiritul Constituției**.

De aceea a fost cazul să ne dăm mîna,peutru a face ca națiunea să respingă această încercare de a izbi în demnitatea națională.Am reușit.

DI **Codreanu crede,ca și mine** ,că **ideea națională** este factorul vital în propășirea unei națiuni.

Dsa crede,ca și mine că Statul,cu toată puterea sa ,

trebuie să perfecteze **calitățile** fără seamăn de frumoase ale **poporului român**, susținător de Stat și să-i dea posibilitatea ca,punîndu-i- se la

dispoziție mijloacele materiale,culturale și sociale,
să-și poată împlini **misiunea** pe care o are în această parte a lumii.

/ Adevărat că dl **Codreanu** are în concepția sa **un element**,acel al **antisemitismului**,
pe care **eu nu-l aprob** ,dar **ideea fundamentală este identică**.

În afară de aceasta,dl **Codreanu** este de **aceeași părere cu mine** că,
fără a respecta regulile de corectitudine în viața particulară și publică
și fără a ține seama de morala creștină ,
nu se poate asigura dănuirea unei națiuni,și că **părăsirea acestora**
ar însemna și pentru poporul nostru ,ceea ce a însemnat și pentru multe
popoare în trecut :**distrugere și peire**.

/Pentru aceasta **suntem de acord** în tendința **de a impune** în viața particulară ,socială și
publică,**corectitudinea,onoarea și morala creștină**, pe care azi -durere - **atîți o**
calcă.Toate acestea au fost îndemnuri hotărîtoare pentru a face
o înțelegere cu dl Codreanu și îmi pare bine că am făcut-o .> (p.351)
[Proces Codreanu , retro '27-'37]

▣ **Abuzurile electorale ale gov.liberale .**

/ **CZC: A folosit PNL** în lupta electorală cu opoziția **Poliția,Jandarmeria și Siguranța ?**
(președintele se opune acestei întrebări)

Au protestat partidele de opoziție împotriva **ingerințelor electorale ?**

S-au folosit de ordinele date,ca **dovezi ?**

\ **Maniu** : <Într-adevăr,**în toate alegerile**,afară de cele din1928 și 1932, pe care le-a
făcut partidul național -țărănesc,**guvernul a folosit puterea executivă** ,**Jandarmeria și**
Siguranța ,pentru scopurile electorale ale partidului de la guvern [...]

Partidele de opoziție totdeauna au năzuit **să pună mîna pe ordinele secrete**
prin care se îndruma **forța publică de a împiedica opoziția** în acțiunea și mișcările sale
politice. Astfel,eu insumi,în anul 1927,am avut în mîna **18 ordine secrete** -
confidențiale - ale puterii publice [...]Aceste ordine secrete **le-am publicat**
în ziare.Mai mult,m-am dus personal la președintele Consiliului ,**Ionel Brătianu**,
și i **le-am prezentat** într-un **memoriu** ,pentru a protesta contra acestor
ingerințe.[...] >

/ **CZC: "Dacă acest fapt al deținerii de acte de către un șef de partid** de opoziție ,
ar constitui **un act de trădare** ,sau **ar putea periclita ordinea în Stat și siguranța**
publică ?"

\ **Maniu** : < Niciodată.A fost un uz constant . >

[Proces Codreanu, retro nov.'37]

▣ **Garda - pericol al răsturnării ordinii în stat ?**

/ **CZC: În discuțiile avute** ,și-a manifestat el **graba de a veni la putere ?**

\ **Maniu** :<**Nu.Din contră** ,din conversațiile pe care le-am avut,am stabilit în privința
aceasta **o deosebire de atitudine între noi** :

eu insistam ca ,drept rezultat al alegerilor,**partidul nostru să vină imediat la putere**,
[...]pe cîtă vreme dl **Codreanu** accentua incontinuu că **nu este grăbit**,
că are vreme,și că momentul său nu a sosit . >

/ **CZC: a urmărit el și mișcarea sa** **să răstoarne ordinea în Stat?**

\ **Maniu** :< Dacă aș fi bănuît sau aș fi văzut așa ceva ,**nu aș fi încheiat** cu dta **pactul**
electoral și nu aș fi dat mîna pentru o campanie politică ,
pentru că am crezut întotdeauna și **cred** că ,pentru națiunea noastră și statul
român,**cea mai mare nenorocire ar fi o răzvrătire** ,
o dezordine sau un război civil. >

[Procesul Codreanu , retro nov.'37]

▣ **Politica externă .**

/ **CZC: ce au discutat** pe probleme de **polit externă ?**

\ **Maniu** :< Am constatat că **suntem adversari pe această chestiune** și
m-am silit să-l conving că **singura politică externă** corespunzătoare
intereselor României este aceea îndreptată către **Franța,Anglia și marile**
democrații din occident.

/ **Dsa și-a arătat** considerațiunile teoretice în **celălalt sens**.

Eu mi-am expus argumentele și vederile mele,

/ Dsa a contrazis.

Întreaga această discuție a decurs pe **tărîmul interesului obștesc,fără** a fi putut observa la dl **Codreanu vreun interes personal.>**
[Procesul lui Codreanu /, retro ']

▫ Caracterul mișcării legionare.

/ CZC: "Dacă știe dl Maniu că **propaganda mișcării mele** ar fi fost **conspirativă, ocultă sau clandestină ?"**

\ **Maniu** :<În campania electorală am dat de **organizații ale Gărzii de Fier** care **se manifestau pe față ,cu mare combativitate,făcînd manifestații fătîșe și energice**,de multe ori chiar **prea energice ,pentru mine. >**

/Primprocuror R. Ionescu :"**Crede dl Maniu că ar fi fost bine sau rău dacă dl Codreanu ar fi pus mîna pe putere ?"**

Maniu :< **DI Codreanu este șeful unui partid , eu sunt președintele altui partid,cu ideologie total opusă.**

De aici urmează în mod firesc că **eu nu aș fi crezut bine să vie la putere partidul dlui Codreanu.**

Toate partidele vreau binele țării ,însă realizat pe căi proprii.

Eu cred că singura cale bună este cea a partidului nostru.[...]

Dacă opinia publică **va fi cu mine ,voi veni eu la putere.**

Dacă opinia publică **va fi cu dl.Codreanu,va veni d-sa.>** (p.352-353)

Maniu / depoziție proces Codreanu / retro '27- '37

▫) Virgil N.Madgearu,"Evoluția economiei românești după războiul mondial",1940

▫Prefața,

Semnata 1 august 1940 ,Valea Mare (Argeș),la cîteva luni după răpirea Basarabiei și Bucovinei,explică de ce a ales ca interval de sinteză perioada1919-1938, deci perioada dintre războaie.Mai avea de trăit...4 luni...

[Atenție L.D.**Vezi fișier Economie unde am extras toată contribuția lui teoretică la doctrina țărănistă .Lucrarea este cea mai importantă ,reprezentînd sinteza lui de o viață]**
Madgearu / '19-'38

17.) Zaharia Boilă , Amintiri și considerații asupra mișcării legionare ,[cca 1971-'72 ?]

Biblioteca Apostrof, Cluj -Napoca, 2002

Ediție îngrijită de Marta Petreu și Ana Cornea, cu o prefață de Livia Titieni Boilă

[LD , 8 oct.2003. **În ce privește memoriile nu prea înțeleg dacă sunt memoriile scrise de el**

sau de Livia... Și într-un caz și în altul, cu rezerva de rigoare...]

[LD : nu prea înțeleg eu bine arborele genealogic Maniu - Boilă.

Adică nu știu ce grad de rudenie este între aceștia și Maniu .

Se pare că surorile Livia și Clarisa Pop (nepoate de soră lui Maniu) , s-au căsătorit cu doi frați - Romulus și Zaharia ,

iar Romulus jr.Boilă este nepot lui Zaharia și strănepot lui Maniu

Din declarația dată de Maniu în pușcărie despre familia sa, rezultă că din cei 8 frați, una din surorile lui,

Elena Maniu (căsătorită cu dr. Ion Pop) a avut 3 copii (două fete și un băiat) :

Livia Pop, mărîtată cu prof.univ. Romulus Boilă , care au avut 5 copii ,

printre care pe ing.arhitect Romul Boilă (strănepot de nepoată lui Maniu) ;

Clarisa Pop , căsătorită cu Zaharia Boilă (nepot de soră lui Maniu)

care au avut 4 copii , printre care pe actualul Boilă- Matei . Vezi fișier Lichidarea PNT

Elena Maniu (sora lui Maniu) + Ion Popau avut 3 copii

//

//

//

Livia Pop+ Romulus Boilă Clarisa Pop +Zaharia Boilă (ziarist) Ionel Pop(deputat și...)

- ▣ Rotativa guvernamentală (nov.'37)
- ▣ Guvernul Tătărescu = guvern de coaliție carlist
- ▣ Maniu revine la șefia PNT (nov.'37)
- ▣ Pactul electoral Maniu - Gh.Brătianu- Codreanu
- ▣ Marea greșală a lui Codreanu : Armistițiul indirect cu Carol (prin Antonescu)
- ▣ Partidele politice în regimul carlist
- ▣ Carol II - Codreanu ;
- ▣ Procesul lui Codreanu
- ▣ Carol II - Hitler
- ▣ Asasinarea lui Codreanu (1938)
- ▣ Asasinarea lui Armd.Călinescu (1939)
- ▣ Noaptea sângeroasă a represaliilor (1939)
- ▣ Cea mai urâtă pagină legionară : Împăcarea cu Carol II (1940)
[regimul Antonescu ; răzburarea legionară ; rebeliunea]
- ▣ Concluzii

[LD oct.2003 .Regret dar ... este atât de contaminat de ceea ce istoriografia comunistă scria despre Gardă încât prefer scrisul său de epocă. Fișez totuși câteva afirmații , nu știu dacă ale lui ,ale familiei sau ale editorului (care intervine cu note de subsol)
Ceea ce este interesant în mărturiile lui Z.B , este faptul că el s-a întâlnit , a discutat , le-a primit destăinuirile , i-a sfătuit uneori , pe **Corneliu Codreanu, Moța, Stelescu, Nae Ionescu** ș.a. - dar alții au fost *nașii , sforarii, complicii, vinovații*
Bârfă, multă bârfă și zvonistică de cafeena ziaristică ...alterată de imprecizuni calendaristice
Cu toate acestea , indirect, prin el , aflu câte ceva din **ideile și acțiunile lui Iuliu Maniu** , (al cărui credincios nepot și colaborator a fost ZB) , atât **despre Garda de Fier...** cât și **despre Carol II și liberali** (ținte principale în bătălia "legalistă și democratică")]

Z.Boilă / retro' 11 mart.'37

▣ Carol II - Codreanu - Maniu (p. 51 - 55)

[LD : Chiar dacă este o poveste ... este o poveste cu tâlc ! ZB apare iar în postura de intermediar, de om de încredere a lui Maniu
acceptat însă și de Codreanu. oricum, este o explicație întortochiată privind acest pact.]
" În ziua de **11 martie 1937, Corneliu Codreanu** [---] a trimis la mine [**hotel Bulevard**] pe **secretarul său Stănicel** propunându-mi o **întâlnire** într-un loc "neutru, nesupraveheat de poliție " .Întâlnirea a avut loc **în casa inginerului Ionică** din București (strada Basarabiei)
" Chiar de la început, **Codreanu mi-a destăinuit scopul** acestei întrevederi :
dorința de a-l întâlni pe Iuliu Maniu .[-----]
I-am răspuns că , în principiu, nu cred să se ivească obstacole deosebite în calea unei asemenea întâlniri, dar trebuie să știe că , momentan , **Maniu lipsește din țară** , fiind călătorit în străinătate pentru un timp mai îndelungat .
Foarte neplăcut surprins , **Codreanu** m-a întrebat dacă am vreo posibilitate **să-l încunoștiințez pe Maniu în scris** despre ce este vorba, fără bine înțeles să afle Siguranța.

[-----] După un moment de ezitare, i-am răspuns : < Întâmplarea face ca tocmai mâine să plece **un prieten al nostru (Aurel Leucuția)** cu mașina **la Viena** , unde **îl va întâlni pe Maniu** .Cu d-sa **i-aș putea trimite o scrisoare** .> [-----]
A urmat **un dialog** pe care **ZB încearcă să-l reproducă ad litteram** :

- **Eu** : Vă ascult cu răbdare
- **Codreanu** :

Domnule Boilă, pe scurt, eu sunt condamnat la moarte de către regele Carol II

- **Eu** :

Dvs ? Și pentru ce ? Iertați-mă , dar **îmi vine greu să cred** cele spuse. [-----]
După toate cele întâmplate în ultimul timp [-----] nu găsesc motivul pentru care regele să vă condmne la moarte . Reamintiți-vă **Congresul de la Tg.Mureș** , pentru scopurile căruia **regele a donat 100.000 lei**, apoi **Memoriul adresat de dvs** în chestiunea politicii externe, care ,așa cum a fost conceput, pare a fi dictat de rege. În fine, amintiți-vă de **comportarea autorităților** bisericești și civile cu ocazia înmormântării lui Moța și Marin .

- Codreanu :

Da, toate acestea **sunt perfect adevărate** , dar de atunci **a intervenit un fapt** pe care dvs

nu-l cunoașteți , dar după ce îl veți cunoaște , **veți înțelege că vorbele mele** , sau mai exact **temerile mele**, sunt cât se poate de întemeiate . [-----]

Nu am dreptul să vă cer un jurământ , dar **vă rog insistent să-mi promiteți** că **nu veți divulga nimenui** cele ce vă comunic acum

- Eu :

D-le Codreanu, aveți **cuvântul meu de onoare** că, în afară de **dl Maniu** , nimeni nu va afla cele comunicate de dvs.

- Codreanu :

Nu de mult , **regele mi-a acordat o audință secretă** care a avut loc **într-o vilă particulară** . În cursul acestei audiențe, **regele mi s-a destăinuit** , sau mai exact făcea în așa fel

ca eu să am impresia că se destăinuește .

El spunea că **are de gând să abandoneze partidele politice** , care nu se deosebesc

între ele din punct de vedere ideologic, ci **au aceeași preocupare** constantă de **a veni la putere cu orice preț**, și < de a mă face **pizonierul lor** , unii pretinzând chiar

să-mi dicteze până și comportarea mea în viața familială și particulară >.

< **Prefer să urmăresc realizarea programului meu și deoarece - cum sunt informat - programul meu nu se deosebește de al vostru** , al tineretului, **am să vă aduc la putere,**

și să te numesc pe tine prim -ministru >

< **Dar este nevoie ca diriguirea mișcării voastre să treacă exclusiv în mâna mea . Cer deci să mă proclamați căpetenia voastră .** >

I-am răspuns regelui că eu ,deocamdată, **nu urmăresc să vin la putere** , deoarece **nu am cadre pregătite** pentru guvernare .

Eu am creat o școală politică în care o să instruesc tineretul , pregătindu-l pentru ziua de mâine.

Eu vreau să transform mentalitatea acestor tineri , ai căror părinți nu se pot schimba de azi pe mâine .

Organizația mea nu este sută la sută teroristă , dar nu mă sfiesc a recunoaște că **este paramilitară** , înlăuntrul căreia vreau să mențin **o disciplină de fier**.

Majestatea Voastră sunteți **capul țării** și simbolizați **suveranitatea națională** , sunteți deci

și **comandantul suprem al oștirii** și implicit , deci, și al nostru , dar **nu puteți să vă asumați roluri mai inferioare** [sic !] , **să vă degradați** , adică la rangul unui **simplu șef de partid** sau grup politic. **Nu am putut spune regelui tot ce gândeam** în adâncul sufletului meu,

și anume că **nu pot să-l las să prostitueze și organizația noastră** , cum a procedat cu celelate partide politice , și nici că **vrea**, probabil, **să mă uzeze** și pe urmă **să mă arunce la gunoi** ca pe o lămâie stoarsă.

- Eu :

Dar ,în definitiv, **ce vă face să credeți** că ,numaidecât , **v-a condmnat la moarte** ? Iată , **Maniu duce contra lui o luptă aprigă** de ani de zile și **o luptă mult mai primejdioasă în urmări**, și totuși **nu-l condamnă la moarte** .

- Codreanu :

Cu dl.Maniu este altceva. D-sa este, ce-i drept, considerat **dușmanul numărul unu**, dar nu îi este rival , căci **Maniu nu vrea să instaleze dictatura** , ba a renunțat și la **șefia partidului său** .Pe când **regele în mine vede un rival** , pe care **trebuie să-l înlătore** cu orice preț și cu orice mijloace. Apoi **omorârea lui Maniu ar stârni un mare resenz**

în opinia publică dinăuntru și din afară ;

în același timp, **înlăturarea mea** nu va produce o impresie deosebită , ba din anumite părți **va fi primită cu satisfacție** - așa cel puțin își închipuie Carol II .

El pe mine nu mă consideră nici măcar popular în țară .

< **lacă un tânăr bicisnic, aiurit** > cum s-a declarat nu o dată **despre mine în fața lui Nae Ionescu** .

- Eu :

Am înțeles. Dar vă rog să mă lămuriți **cum vă închipuiți o colaborare cu dl Maniu ?**
 Dvs aveți o **cu totul altfel de mentalitate , altă educație, alt program politic, altă tactică**

de luptă. Maniu - democrat , filofrancez, filoenglez, în luptă înverșunată cu revizionștii germani și maghiari, legalist , găsindu-se în atitudine protestatară față de comportarea particulară a regelui Carol II .

În schimb , **dvs , dle Codreanu, sunteți pentru absolutism și totalitarism, pentru prietenie cu Hitler și Mussolini, care susțin revizuirea tratatelor de la Paris.**

În chestiunea d-nei **Lupescu - după cum mi-a declarat ocazional Ion Moța - vă dezinteresează.**

Și apoi, chiar vara trecută **i-ați condamnat la moarte pe cei mai apropiați prietini politici**

ai d-lui Maniu , **pe Titulescu și Madgearu , precum și pe șeful partidului însuși [Mihalache]** din care dl Maniu face parte.

- **Codreanu :**

(mi-a zâmbit - îndeletnicire foarte rară la el - și a făcut un gest diminutiv cu mâna) :

Asupra acelor condamnări se mai poate reveni .

Comparația pe care ați făcut-o este aproximativ exactă,

deși **îmi atribuiți unele păreri pe care nu le am,** sau, mai exact , le-am revizuit pe parcurs.

Să nu credeți că eu nu cunosc și nu detest viața particulară a regelui.

Eu îl socot pe acest rege o pacoste pentru țară , indiferent de faptul că am devenit dușmani.

Căci dacă nu-l socoteam așa, poate încheiam târgul cu el.

Eu cu domnul Maniu doresc să fac o alianță contra regelui Carol II .

D.Maniu este meșter în formule juridice și politice .

D-sa **va găsi formula potrivită ,** dacă peste tot acceptă alianța mea.

De altfel, **eu nu vreau deocamdată să vin la putere** și , peste tot, **nu vreau să vin prin revoluție sau lovitură.**

Vreau să cuceresc guvernul pe cale pașnică - cam la fel ca Hitler - **prin alegeri , obținând majorități în parlament ."**

- **Eu :**

" În fine, **eu nu am dreptul să mă pronunț în numele d-lui Maniu ,** căruia am să-licomunic dprința dvs și tot ce mi-ați destăinuit ."

* *

*

*

Ulterior a fost informat că **planul lui Codreanu nu a fost aprobat** de toți membrii Gărzii .
 Ba , în majoritate, **nu împărtășeau animozitățile** lui Codreanu **față de regele Carol .**
 Iar când au aflat ce-a sacrificat Codreanu ... toți **au convenit că s-a săvârșit o mare greșeală.**

Mișcarea trecea prin momente critice.

* * *

Spre sfârșitul lui **iunie '37** , luând la cunoștință solicitarea lui Codreanu,

Maniu i-a dat prin Z.B. următorul răspuns :

< Fiind eu un membru disciplinat al Partidului Național -Țărănesc , nu pot să am o discuție

- cu caracter politic - cu șeful unei grupări politice străine , pentru a găsi o platformă de colaborare, fără ca în prealabil să nu-l încunoștițez pe d.Ion Mihalache , șeful partidului.

De vreme ce însă dl Codreanu a cerut ca întrevederea - solicitată de el - să rămână în secret și nimeni altul să nu aibă cunoștință de ea, cu regret , nu-i pot satisface dorința.

Atenție LD ! De altminteri, în câteva luni situația politică se va schimba radical și toate piedicile din calea unei întrevederi între noi vor fi înlăturate .>

.... **Pe 10 iulie**, la Predeal, **Z.B.** i-a adus la cunoștință lui **Codreanu răspunsul lui Maniu**

A rămas nedumerit când **Codreanu i-a răspuns :**

Atenție LD ! < Și eu văd la fel cu dl Maniu, în curând vom putea sta de vorbă nestânjeniti , în alte împrejurări . >

Z.Boilă / retro mai '37

▣ **Paris : Întâlnire Maniu -Madgearu-Titulescu (p. 56 - 59)**

[LD : viața politică românească a avut parte de ... **mister și întâlniri ciudate , ca în filme !**

Acestea erau **forme legaliste și democratice** ale luptei politice ?!

Apelul lui Madgearu (Mihalache) către Maniu ... era a unor **oameni din același partid !**

La 10 ani de la fuziune ... **între Maniu și Mihalache** , între cele două ramuri , cum se prezenta comunitatea de partid ?

Cine a avut dreptate sub semnul dubitativului " dacă " ?

Mihalache sau Maniu ? Iată , mărturiile ale oamenilor de încredere ai lui Maniu

Scrise la distanță de aproape jumătate de secol, după atâtea întâmplări și după atâta suferință ,

nu trădează ele **dorința de a-i atribui lui Maniu darul previziunii ?**

Chestiunea este : **cum să scrii istorie după ele ?**

De aceea prefer eu declarațiile " calde" , nu post -festum .]

... Mai târziu **I-a lămurit Aurel Leucuția** , povestindu-i **întâlnirea** , de la sfârșitul lui **mai 1937**,

în camera unui **hotel din Paris**, între **Virgil Madgearu , Nicolae Titulescu și Iuliu Maniu**

Reproduce cele povestite de Leucuția :

" **Virgil Madgearu** , trimis de I.Mihalache , precum și **N.Titulescu** , rugat tot de Mihalache,

I-au vizitat pe Maniu la hotelul unde locuia la Paris.

Virgil Madgearu , într-o lungă pledoarie, **a expus situația de acasă** , și la sfârșitul ei a formulat **pretențiunea lui Mihalache** (parafrazată în rezumat de Leucuția) .

Madgearu :

< **Ion Mihalache și noi**, actuala **conducerea Partidului Național Țărănesc** , **socotim că** în toamna acestui an , **regele**, neavând încotro, **va trebui să-l însărcineze cu formarea guvernului pe Ion Mihalache.**

(Maniu asculta în tăcere , fără să reflecteze asupra celor spuse de Madgearu)

Într-un singur caz nu-l va aduce la guvern pe Mihalache - aceasta este părerea lui Mihalache și a noastră - și anume, **dacă va putea pretexta că dvs., domnule Maniu** , sau oamenii dvs. **ați întreprinde o acțiune antidinastică** sau, mai exact, **anticarlistă** .

Drept aceea, **Mihalache și noi** , cu toții **vă rugăm să nu porniți vreo acțiune** , nici direct nici indirect , prin gruparea dvs , **contra regelui Carol II.**

Iar ca un fel de garanție că veți rămânea în pasivitate ,Mihalache vă roagă **să-i promiteți că nu vă veți întoarce în țară decât în preajma crizei.>**

N.Titulescu s-a asociat la cele spuse de Madgearu ,

fiind **de acord și cu cererea formulată de Madgearu în numele lui Ion Mihalache.**

Maniu :

< **Eu unul nu cred că regele Carol II are de gând să-l aducă la putere pe Ion Mihalache** ,

în fruntea unui guvern național-țărănesc, **nici acum , nici mai târziu** ,

nici dacă eu rămân în pasivitate sau voi promite în scris că nu voi acționa în nici un fel.

)! **Mai curând** sunt gata să **cred că I-ar numi pe Mihalache** în cazul **când eu aș porni o acțiune violentă contra camarilei și a doamenii Lupescu** , **cu condiția** , bineînțeles, **ca Mihalache să mă dezarmeze** .

După părerea mea, regele are cu totul alte planuri .

)! **Dvs nu-l înțelegeți** nici acum sau **vă faceți că nu-l înțelegeți** .

Cum spuneam noi pe la Blaj , " **vă îmbățați cu apă rece**" .

)! **Regele nici gând nu are să devină un domnitor constituțional** .

El așteaptă doar sfârșitul legislaturii , nu fiindcă are de gând să respecte uzanțele parlamentare și constituționale , ci fiindcă nu a avut încă timp și posibilitate **să pregătească îndeajuns formula succesiunii** .

)! **care va fi cu totul alta decât vă închipuiți.**

Dar , pentru ca să nu-mi puteți băga de vină nimic , și să nu aveți motivul să susțineți **că eu aș putea fi piedica aducerii la putere a lui Ion Mihalache.**

)! **Iată, eu vă declar : am să rămân în străinătate până acolo, prin septembrie.**

Dar chiar venind în țară, **nu voi părăsi via mea de la Bădăcin** .

În orice caz, **nu voi întreprinde nici un fel de acțiune politică**, pentru a nu contracara șansele lui Mihalache de a veni la putere .

Voi face ce-mi este posibil ca nici oamenii mei , în special Zaharia Boilă să nu pornească vreo acțiune contra regelui. >

Madgearu :

< **Repet : Mihalache crede ferm că va fi adus la putere acum,** adică cel mai târziu în noiembrie anul acesta.

)! Dar dacă totuși Carol II ar săvârși un asemenea act de nedreptate , și anume să nu-l aducă la putere după demisia actualului guvern prezidat de Tătărescu - demisie care fatal va trebui să se producă până la toamnă -

Ion Mihalache se va retrage imediat de la șefia Partidului Național -Tărănesc , cedând locul dvs. Nu sunt autorizat să fac o asemenea declarație , dar v-o fac totuși , cunoscând gândurile intime ale lui Mihalache .>

Titulescu :

< Dle Maniu , în definitiv **dvs ce credeți, dacă regele nu are de gând să-l aducă la putere**

pe Mihalache , cine va fi urmașul lui Tătărescu ? >

Maniu :

< **Mă întrebați cine va fi urmașul lui Guță Tătărescu ? Iată vă spun părerea mea : va fi dl Guță Tătărescu . >**

.... Atât Titulescu cât și Madgearu au izbucnit într-un râs zgomotos , la care m-am asociat și eu - spunea Leucuția. Apoi, potolindu-se , Titulescu i-a strâns mâna lui Maniu și i-a spus :

Titulescu :

< Deși nu vă cunosc mucalită , **cred că nu susțineți serios ceea ce ați spus.** În orice caz, **noi contăm pe promisiunea dvs** că până la toamnă **veți aștepta cu orice fel de acțiune . > [---]**

Z.Boilă / retro nov. '37

▣ Rotativa guvernamentală (p. 59 - 60)

▣ Guvernul Tătărescu = guvern de coaliție

" În noiembrie 1937, piesa , sau mai exact **comedia bufă a rulat întocmai** după indicațiile regizorului principal ...**Regele a început consultările** ca de obicei. După audierea președinților Corpurilor Legiuitoare , **a fost chemat la palat Ion Mihalache. regele l-a însărcinat cu formarea guvernului ... dar nu al unui guvern național-tărănesc ,**

ci al unui **guvern de coaliție** împreună cu **gruparea Vaida .**

Se știa însă că Vaida și aderenții săi, încă din 1935 au fost excluși din PNT , fapt care a determinat ca raporturile dintre cele două grupări să fie cât se poate de inamicale. Între Mihalache și Vaida nu existau nici măcar relații personale. [-----]

)! În asemenea împrejurări, însărcinarea dată lui Mihalache a fost o curată bătaie de joc.

Regele Carol II, adoptând maniera unui **golan de la periferia Bucureștiului ,** a crezut că-i șmecher. În realitate, **și-a bătut joc de buna -credință și loialitatea lui Ion Mihalache , care fusese atât de naiv** încât să creadă în promisiunile regelui transmise prin așa-numiții centriști din jurul lui. **Formal, regele era acoperit** deoarece însărcinarea de a forma guvernul a fost dată , dar , în fond, bătaia de joc a fost deplină. De la sine se înțelege că Ion **Mihalache a refuzat o asemenea însărcinare ,** care a însemnat **o umilire a demnității lui de om politic** [-----]

După ce **o însărcinare similară a fost dată și lui Vaida ,** și acesta de asemenea a refuzat-o , regele Carol - așa cum a prezis-o Maniu cu luni înainte - **l-a chemat pe Guță Tătărescu**

și l-a însărcinat cu formarea guvernului ."

Noul guvern Tătărescu nu era identic cu cel precedent .

Guvernul nou a fost o coaliție a carliștilor din toate partidele (Tătărescu - Vaida - Iorga)

Mircea Iorga -fiul devine subsecretar de stat ; lui Vaida i se conferă 64de candidaturi la alegeri ;

prietenii legionarilor (Inculeț, Titeanu etc.) dispar din guvern ;

Franasovici preia Internele.

Z.Boilă / retro nov.'37

▣ Maniu revine la șefia PNT

▣ Pactul electoral Maniu - Gh.Brătianu- Codreanu (p. 60-65)

[LD : nu uita subiectivitatea și întârzierea cu care ZB își scrie amintirile]

"Ion Mihalache convoacă imediat **Comitetul Central Executiv** și își dă demisia de la șefia partidului. Propune în locul său pe Iuliu Maniu , care este proclamat în unanimitate .

Revenirea lui Iuliu Maniu în fruntea PNT , avându-se în vedere și impopularitatea lui Carol II, dezlănțuie , atât în țară, cât și în străinătate , **un mare entuziasm**.

Maniu declară : REVENIREA MEA ÎN FRUNTEA PARTIDULUI , ÎNSEMNEAZĂ : LUPTĂ !

Evenimentele s-au împlinit doar așa cum le-a prezis Maniu, cu exactitate matematică.

Chiar a doua zi, **Iuliu Maniu se întâlnește** , în casa profesorului dr.Gerota , cu **Corneliu Zelea Codreanu** , apoi , la a doua întrevedere , **participă și Gheorghe Brătianu**.

Edițiile speciale ale ziarelor vestesc evenimentul senzațional :

cei trei șefi de partide încheie un acord pentru apărarea libertății alegerilor .

Nu un cartel electoral cu scopul fixării unor candidaturi comune, **nici un pact politic** pentru parcurgerea aceluiaș drum și realizarea unor puncte de program.

Se precizează că **acordul durează până la terminarea alegerilor, adică maximum 30 de zile.**

Atenție LD ! : Atât la Gardă cât și în PNT , sunt multe nemulțumiri .

Se formează **două tabere** : pe de o parte, **lichelele carliste și camariliste** , pe de altă parte , **românii conștienți** .

Iuliu Maniu ridică mănua :

guvernul personal al regelui Carol II trebuie răsturnat în alegeri .

Presa carlistă și satelită pornesc **o furibundă campanie contra pactului** .

O droaie de **invective și acuze** sunt aruncate **asupra autorilor pactului :**

...**Că Iuliu Maniu l-a lansat** în viața politică **pe Codreanu !**

...**Că Maniu a investit Garda de Fier** cu caracter de autenticitate !

...**Că Codreanu** și-a trădat puncte principale din program - anticomunism și anti francmasoneria !

Acuzele ce se aduceau celor doi, se băteau cap în cap .

În schimb , **nu se putea răspunde la ele** , pentru că **cenzura** era necruțătoare , pentru că **radioul** era monopolizat de Tătăărăscu iar **întrunirile** erau împrăștiate de poliție.

Iată reflexiunile lui Maniu :

/ **Pactul nu este un pact ideologic, politic , programatic** ci de apărare a libertății alegerilor ;

/ **Nu el l-a lansat pe CZCodreanu**, despre care nu a scris nici o dată până în 1937 ;

/ **CZC s-a lansat singur** , candidând în alegeri , **în guvernarea Iorga** (vara '31) ;

/ **Gh.Tătăărăscu a protegit** toate mișcărilor antisemite între anii 1922-1937 ;

/ **Carol II a obladuit** mișcarea legionară , dând și bani pentru Congresul de la Tg.Mureș , unde Mihalache, Titulescu și Madgearu au fost condamnați la moarte ;

/ **Ce băiat cuminte ar fi fost Codreanu** dacă accepta oferta regelui ;

Reacțiile forțelor politice externe și interne :

/ **Presa și radio-ul francez și englez** au salutat cu **satisfacție** riposta energică a opoziției

/ **Presa sovietică** (la inspirația lui Stalin !) a scris favorabil despre "**pactul**" **Codreanu-Maniu** ;

/ **Partidele de opoziție - cu excepția PNC-Goga - au aprobat "acordul "** , alăturându-se forumului anticarlist : PSD, PP (Averescu) , PNA (Argetoianu) P.Maghiar, P.German,

Blocul Evreesc etc etc .**Până și PCR** , aflat în ilegalitate, a dat un **Comunicat** , **recomandând simpatizanților să voteze cu Maniu** (ceea ce mai târziu a negat)

[-----]

Z.Boilă / retro nov.' - 37/ început '38

▣ Marea greșală a lui Codreanu (p. 66-67)

▣ Armistițiul indirect cu Carol (prin Antonescu)

[LD : Ca și pentru celelate episoade relatate, Z.B. pune de acord un moment dat cu evoluția ulterioară, pentru ca să scoată în evidență **vizionarismul lui Iuliu Maniu** .
Nimic rău în asta , din partea unui partizan. Dimpotrivă.

Dar ...nu sunt convinsă de **autenticitatea dialogurilor Maniu -Codreanu** ,
și nu pot ignora **lupta proprie a lui ZB contra lui Carol**]

Acordul electoral al partidelor de opoziție și lupta acestora **și-au produs efectul** asupra opiniei publice , ducând la **un rezultat nemaîntâlnit în cei de 80 de ani** ai vieții politice din România independentă

)! **Listele guvernamentale au căzut** în alegerile generale .

)! **Camariliștii și carliștii au fost repudiați** de electorat .

A doua zi după terminarea alegerilor , șefii partidelor cartelate - Maniu, Brătianu ,
Codreanu -

s-au întrunit pentru a examina situația.

La legionari, elementele patriotarde, fasciste , **nemulțumiții de pact** ,
considerându-l favorabil doar pentru Maniu .

Indignat la culme , **Codreanu a strigat** în ședință : **< Este complet eronat ce**

afirmați!

[-----] **În genunchi ! ---- Așa am găsit de bine , așa am făcut,**

și vă asigur că bine am făcut! >

"Codreanu a înțeles însă să nu întindă prea mult coarda .După terminarea alegerilor ,
a declarat că își reia libertatea de acțiune și, deocamdată, **pleacă la Predeal să facă**
schi .

- **Rău faci** - i-a răspuns Maniu

- **După dvs , ce ar trebui să fac ?** a întrebat Codreanu

Maniu a fost prompt cu răspunsul :

- **Eu sunt de părerea să ieșim în stradă , eu cu oamenii mei d-ta cu aderenții d-tale ,
și să nu reintrăm în casă până ce regele nu ne va aduce la putere pe careva dintre**
noi.

Pentru mine este **indiferent pe cine-l va chema la guvern regele.**

Important este - și repet, este decisiv de important - ca noul guvern să aibă caracter
parlamentar. Numai atunci putem vorbi de o izbândă politică.

Codreanu a obiecționat :

- **Noi am obținut doar victoria , dușmanul e bătut .**

Maniu :

- **Nu este adevărat .Dușmanul nu este încă bătut . A primit numai o lovitură de**
măciucă .

După ce se dezmeticește , se va arunca din nou asupra noastră , întocmai ca o fiară
rănită .

Apoi **Maniu**, cuprins parcă de **o presimțire rea**, privindu-l fix pe Codreanu , **I-a**
avertizat :

- **Domnule Codreanu, acum nu-i vreme de odihnă. Nici de sport.**

Și , mai ales, nu pentru d-ta.

Regele nu va zăbovi să se răzbune crunt pe d-tale, care i-ai stricat toate
socotelile .

El a crezut că te are în buzunar , și acum, deodată, primește o lovitură
dintr-o parte de unde nu se aștepta .

Codreanu a ascultat în tăcere , fără să replice ceva .

Prost inspirat și prost sfătuit de colaboratorii săi mai apropiați, **Codreanu pleacă la**
Predeal,

unde **se întâlnește cu generalul Ion Antonescu**, ministrul de război în noul guvern
Goga,

)! și **cade de acord cu acesta.**

)! **El ia angajamentul că nu se va război** cu noul guvern,

că va înceta orice acțiune contra regelui ,

că nu va mai încheia altă înțelegere cu Maniu .

)! Cu alte cuvinte, **Codreanu dezarmează** , încheie **indirect un armistițiu** cu dușmanul
său politic neîmpăcat, care este **regele Carol II**, armistițiu prin care

el, Codreanu, este obligat la inactivitate și regele nu este obligat la nimic.

"După cum se va vedea, **această greșală politică de neiertat , i-a fost fatală.**

Cât a fost de **vigilent , clar și ager la minte în martie** ,

cu atât mai **confuz și dezorientat** părea **de astă dată.** " [-----]

Z.Boilă / retro ian-febr.'38

▣ **Partidele politice în regimul carlist (p. 68-69)**

După rezultatul alegerilor din 1937 , orice procedură mai brutală contra partidelor politice din opoziție - care întruniseră majorități în alegeri - nu numai că n-ar fi fost justificată , dar ar fi fost socotită drept o provocare la război civil.

Carol II preferă , deci, să accentueze dorința sa de colaborare cu partidele politice , respectiv cu membrii fostelor partide.

Acei dintre oamenii politici ce se vor lăsa împlânziți, vor primi câte un os de ros, în formă de " consilieri regali" sau "miniștri fără portofoliu" , iar recalcitranții vor fi ostracizați.

Deși Maniu refuză funcția de " ministru fără portofoliu" , deși refuză să se supună decretului regal prin care se desființează partidele politice , regele nu îndrăznește să ia măsuri contra lui Maniu , temându-se de reacția opiniei publice.

Lui Codreanu-i oferă nimic, nici nu-l cheamă în audiență .

Z.Boilă / retro 'mart.'38

▣ **Carol II - Codreanu (p. 68- 70)**

▣ **Procesul lui Codreanu**

[Pentru depoziția lui în acest proces ,**Maniu a fost deseori criticat și atacat** , și atunci și mai târziu . Deoarece **ziarele PNȚ** erau fie **suspendate** , fie **cenzurate** , Maniu nu s-a putut apăra . De aceea **ZB notează lămuririle date de Maniu în legătură cu depoziția sa ca martor** .]

După câteva zile de la instaurarea guvernului său personal ,

Carol II înscenează un proces lui Corneliu Codreanu și îl arestează.

Pretextul îl oferă **prof.Nicolae Iorga** , care cere **pedepsirea lui Codreanu** pentru o calomnie săvârșită în presă. la procesul lui Codreanu , apare ca **martor al apărării** și **Iuliu Maniu** .

El a explicat :

< A-l acuza pe cineva este datoria procurorului , care va căuta prin martorii și informatorii săi să-și probeze acuza. Eu am fost anunțat de către acuzatul Codreanu , ca martor al apărării.

Cu toate că aș fi fost perfect justificat , atât prin legile firești ale moralei creștine , cât și prin cele ale uzului consacrat , n-am căutat ca prin depoziția mea , ca martor al apărării , să declar numai ce este favorabil acuzatului.

În declarația mea am arătat și unele părți negative , rămânând în permanentă în cadrele adevărului pur.

Astfel, am subliniat enorma diferență de ideologie , de mentalitate politică, de metode , etc, ce există între mine și Corneliu Codreanu , dar am subliniat , în același timp, și buna lui credință și sentimentele sale patriotice. Eu nu am fost chemat în fața Tribunalului să aprob sau să dezaprobat activitatea particulară și politică a lui Corneliu Codreanu .

¶ Dar trag la îndoială competența și prestigiul Tribunalului militar , care lucrează din ordinul regelui Carol II, la rândul său, și nici nu așa de demult , protectorul și deseori inspiratorul conducerii mișcării legionare .

¶ Ca atare, nu dispunea acum de autoritatea morală să ordone urmărirea și pedepsirea lui Coreneliu Codreanu pentru faptele săvârșite în calitatea sa de conducător al mișcării , fapte care , în bună parte, au fost încurajate și aprobate de el . > (de regele Carol)

Spre deosebire de alți politicieni , **Carol vedea doar în Codreanu un rival**

[-----]

Z.Boilă / retro nov.'38

▣ **Asasinarea lui Codreanu**

[-----]

" Ar fi nedrept să aruncăm toată vina și răspunderea pe regele Carol II .
Dacă nu integral, **o bună parte a răspunderii o poartă oamenii politici** care au semnat **actul de constituire a dictaturii regale** , și în primul rând plutonul fruntaș al consilierilor regali :

Nicolae Iorga, Alexandru Vaida , Gheorghe Tătăreanu .[-----]

...astfel de sancționări trebuiesc considerate **pur și simplu crime** .

Așa considera actul săvârșit în 28-29 nov. 1938, de către miniștrii lui Carol II împotriva lui Codreanu și a camarazilor săi **și Iuliu Maniu** , care **protestează printr-o adresă expediată însuși regelui**, numind guvernul acestuia **" guvern asasin "** , cerând pedepsirea vinovaților .

(**Armand Călinescu nu vrea să-și recunoască vina**

și cere la rege pedepsirea lui Maniu, care , vezi Doamne, ar fi calomniat guvernul.

Un gest nerușinat cum rareori se pomeneste " [---]

Z.Boilă / retro ' 22 sept.'39

▣ **Asasinarea lui Armd.Călinescu (p. 77- 79)**

▣ **Noaptea sângeroasă a represaliilor .**

[LD : consecvent doar în ura-i fără limite față de Carol , **Z.B.** - la distanță doar de o pagină -

încearcă să-i dezvinovățească pe Călinescu , Moruzov , Gafencu ,
de asasinarea lui Codreanu . **Sub impresia asasinării lui Călinescu ? Nu știi**
Interesant este faptul că **deplânge nu atât asasinarea lui Călinescu ,**
cât represaliile ce au urmat ..Nu că asta ar putea conta ca circumstanță atenuantă ,
indiferent pentru care din crime, dar imperceptibila nuanță , imperceptibila inversare de
cauzalități , mie îmi dă fiori și îmi sugerează un **grav semnal**
de anormalitate perpetuă a societății românești .

Asta este **istoria românilor, cea fără asasinate ?!**

În 1933 (cu asasinarea lui Duca) , **în 1938** (cu asasinarea lui Codreanu) ,

în 1939 (cu asasinarea lui Călinescu și represaliile lui Carol) ,

în 1940 (cu asasinatele legionare) , **după 1944** (cu asasinatele comuniste) ,

în 1989 (cu asasinatele lui Ceaușescu)]

[-----]

[**Atenție LD !**] **Întâmplarea a făcut ca Armand Călinescu [la fel ca Duca ? !]**

, în această împrejurare , **să fie de părere contrară celei a lui Carol II.**

(Aceste informații le deținem de la Radu Lobey , directorul de cabinet al lui Armand Călinescu) **)! Călinescu a stăruit pe lângă rege să nu aplice metoda extremă ,**
garantând domolirea legionarilor și chiar a lui Codreanu pe cale pașnică ,
cu metode mai puțin brutale.

)! Însă regele Carol II a pretins lichidarea imediată și sângeroasă a căpeteniilor legionare .

Acum , la omorârea lui Armand Călinescu, **necazul, indignarea , ba chiar furia lui Carol II nu cunosc margini** .După cum mi-a povestit Silviu Dragomir, unul din miniștrii săi,

)! zadarnice au fost străduințele și intervențiile șefului Serviciului Secret Moruzoff ,
ale lui **Grigore Gafencu** și al altora . **Regele Carol a hotărît să se răzbune crunt** ,
aplicând **cele mai strașnice represalii** , bătându-și joc de morală , de legile pozitive și
ale bunului simț, neținând cont de nici o considerație umană.[-----]

Z.Boilă / retro ' primăvara 1940

▣ **Cea mai urită pagină legionară : Împăcarea cu Carol II (p. 80-86)**

[LD : **mănușa aruncată de Zaharia Boilă , nu a fost ridicată de istorici ! Nu se știi prea multe despre această reconciliere !**] [-----]

În primăvara anului 1940, **Ion Mihalache l-a vizitat pe Iuliu Maniu** (bolnav la Cluj) ,
și i-a spus că **regele Carol II**, dintr-o pornire sadică , **vrea să se reconcilieze cu legionarii .**

La cele spuse de Mihalache , **Maniu a făcut următoarea observație :**

< Deși degenerat , Carol II , de astă dată , nu este mânat de o poftă sadică.

El urmărește o împăcare cu legionarii dintr-un calcul politic rece. Regele are de gând să inaugureze o orientare progermană în politica externă. Dându-și seama că nu se poate baza pe vechile partide politice - de altfel dizolvate - încearcă să-și înjghebeze un instrument politic , în care germanii pot avea încredere

Dar, mai apoi, Carol II nu vrea să aibă la spatele lui legionarii , pe care germanii i-ar putea folosi drept masă de manevre și de șantaj. Prin urmare , Carol II ar dori acum să se împace cu legionarii și să-i recruteze pentru partidul lui unic, pe care îl pregătește de mult . >

Mihalache avea o altă impresie asupra intențiilor regelui Carol II :

< Din moment ce m-a numit consilier regal și mi-a promis că m-a va însărcina cu formarea unui guvern , nu cred să aibă asemenea scopuri , deci nu cred serios nici într-o reconciliere cu legionarii , poate se teme de ei și vrea să-i dezarmeze . >

N-au trecut însă nici 48 de ore și a apărut comunicatul Palatului , că regele **l-a primit în audiență pe " d. profesor Horia Sima "**

)! Despre aducerea la guvern a lui Ion Mihalache nu mai vorbea nimeni , nici măcar bârfitorii din cafenelele politice.

)! În schimb, a urmat împăcarea cu legionarii. [-----]

Z.Boilă / Cluj / 10 iulie 1971

▣ CONCLUZII (p. 124-125)

[LD : deși scrise retro', **memoriile pot fi atribuite** (ca doctrină , motivație conjuncturală și intenționalitate) lui **Iuliu Maniu** - în umbra și admirația căruia și-a desfășurat Z.B. activitatea de ziarist , dar , mai ales, de om de încredere .

Toate episoadele sunt relatate prin prisma acestui mentor tutelar , căruia îi aștepți parcă previziunile, judecățile, gesturile, actele politice .

A arunca pe seama PNL ,mai ales a lui **Ionel Brătianu** și **Carol II** , nașterea și amplexarea "golemului " legionar, constituie o reflectare (ca într-o oglindă) a marelui adversități pe care **Maniu și ardelenii loiali lui** (Mihalache fiind "naivul " de serviciu) , au nutrit-o față de aceste personalități .

Dacă demonstrația privind răspunderile pentru existența și actele mișcării legionare sunt semnalate declarativ , în fundalul (culisele) amintirilor prind contur

atenția și intențiile pe care Iuliu Maniu le-a avut față de legionari , mai ales față de Codreanu .

Eu nu cred că "specificul poporului român " nu ar fi fost prielnic mișcării legionare , și că acest curent politic trebuie redus la rangul de diversiune și manipulare .

Vor fi avut și acestea rolul lor, dar explicarea cauzelor și manifestării lui politice trebuie să fie mult mai profunde și riguroase.]

1.Mișcărilor rasiste , fasciste sau cvasifasciste din România , nu au fost create , cum s-a presupus și cum s-a afirmat de către regimurile fasciste străine (italian sau german)

2. Asemenea mișcări s-ar fi dezvoltat mai greu la noi în țară , decât în celelate țări europene , datorită specificului poporului român , dacă n-ar fi fost încurajate și create acțiunile antisemite din 1922 -'26 de către guvernul Ionel Brătianu.

Acest guvern, acționând în interese meschine de partid, în scop de diversiune, **a aruncat sămânța care s-a dezvoltat** , la un anumit moment scăpând complet , asemenea **golemului din legendă** , de sub controlul celor care au semănat -o .

3. Dovada rolului hotărâtor pe care diversiunile și protecția acordată de guvern a avut-o asupra mișcărilor tinerești și rasiste , o constituie **slăbirea evidentă a virulenței lor în perioadele '26 - '27 , când Ionel Brătianu nu mai era la guvern .**

[LD : salt peste guvernările PNTJ 1928-30]

4. Recrudescența mișcării legionare a coincis cu administrația lui Carol II, care, admirator al sistemelor dictatoriale și fasciste , a încercat să se slujească de ea , în scopul introducerii unui regim personal totalitar.

5. Mișcărilor și organizațiile fasciste și profasciste , încurajate de partide vechi de guvernământ , **de clerici înalți [LD : ortodocși !] , de generali** și , în cele din urmă , de însuși regele țării , în mod logic și firesc au deviat de la drumul legal, **au abandonat metodele pașnice și au devenit formațiuni teroriste** , cum de altfel erau sortite să fie de la originea lor.

6. În acest stadiu al degenerării și al exceselor , guvernării au sărit să-i capteze și să-i dezarmeze , ba chiar să-i suprime.

Este însă interesant de reținut că nu partidele de ordine , legaliste și democratice [LD :precum PNT] s-au aliniat contra lor , ci oameni și partide de dreapta , coreligionarii lor politici și protectorii de altădată : regele Carol II și Antonescu .

7. Astfel stând lucrurile , răspunderea pentru activitatea și în deosebi pentru excesele și nedreptățile săvârșite de legionari în nici un caz nu cade în modintegral asupra lor , ci trebuie să revină , în primul rând și în mareparte , asupra acelor care au prezidat la crearea mișcării lor și i-au încurajat .Aceștia nu erau niște tineri oarecari necoptți, ci oameni politici , guvernanți ai țării , cu răspunderea integrală a faptelor lor.

Cluj, la 10 iulie 1971, dr.Zaharia Boilă "

Z.Boilă / *Amintiri și considerații* /
